

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ SFÂNTA TREIME

723 N BODINE ST PHILADELPHIA, PA 19123

BULETIN DUMINICAL

Vol. 13 Nr. 26 * Duminică, 21 iunie 2020 * Redactor: Pr. Nicolai Buga

Duminica a doua după Rusalii

Sfânta Evanghelie **Matei 4: 18 - 23**

În vremea aceea, pe când Iisus umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut doi frați, pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari, și le-a zis: Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni. Iar ei, îndată lăsând mrejele, au mers după El. Și de acolo, mergând mai departe, a văzut alți doi

frați, pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-și mrejele, și i-a chemat. Iar ei îndată, lăsând corabia și pe tatăl lor, au mers după El. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia Împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor.

Apostolul **Romani 2: 10 - 16**

Fraților, mărire, cinste și pace oricui face binele: iudeului mai întâi, și elinului. Căci nu este părtinire la Dumnezeu! Câți, deci, fără lege, au păcătuit, fără lege vor și pieri; iar câți au păcătuit în lege, prin lege vor fi judecați. Fiindcă nu cei ce aud legea sunt drepti la Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea vor fi îndreptați.

Căci, când păgânii care nu au lege, din fire fac ale legii, aceștia, neavând lege, își sunt loruși lege, ceea ce arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conștiinței lor și prin judecățile lor, care îi învinovătesc sau îi și apără, în ziua în care Dumnezeu va judeca, prin Iisus Hristos, după Evanghelia mea, cele ascunse ale oamenilor.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ SFÂNTA TREIME

723 N Bodine St.
PHILADELPHIA, PA 19123
Tel./Fax: 215-922-7060 www.holytrinityphiladelphia.org

V. Rev. Fr. Nicolai BUGA, Paroh
fr.n.buga@gmail.com
Fr. Timotei Avram, preot slujitor
fr.timavram@gmail.com

ÎN ACEST NUMĂR

Evangelia & Apostolul	1
P. F. Patriarh Daniel: Predică la Duminica Sfinților Români	2-4
Programul bisericii în perioada 21 - 29 iunie 2020	4
Pr. Vasile Gordon: Duminica Sfinților Români	5-7
Sf. Justin Popovici: Predică la Nașterea Sf. Ioan Botezătorul	8

Sinaxar. Duminică 21 iunie 2020 - Duminica a doua după Rusalii (Duminica Sfinților români): Sfinții Mucenici Iulian din Tars și Afrodise (dezlegare la pește); **Miercuri 24 iunie: Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul (Sânzienele):** Aducerea Moaștelor Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava; Sfântul Niceta de Remesiana

Predică la Duminica Sfinților Români

Evangelhia din Duminica a doua după Rusalii ne vorbește despre chemarea la apostolat sau apostolie a ucenicilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Chemarea la apostolat a ucenicilor Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos este o etapă a unui plan de mântuire a lumii pe care Dumnezeu îl are și voiește ca acest plan să devină o împreună-lucrare a lui Dumnezeu cu oamenii. Prin chemarea ucenicilor la apostolat, Hristos Domnul pregătește taina Bisericii. Mai întâi El cheamă pentru misiune un grup restrâns de doisprezece ucenici care simbolizau cele douăsprezece seminții ale poporului evreu, iar apoi acești ucenici vor deveni Apostoli (trimiși sau misionari) ai lui Hristos și vor forma nucleul conducător al Bisericii Sale.

În această duminică, Sfânta Evanghelie ne arată primii pași făcuți de Mântuitorul Iisus Hristos pentru întemeierea Bisericii. Desigur, taina Bisericii începe odată cu Întruparea sau Înomenirea Fiului lui Dumnezeu, când firii Lui omenești se comunică sau se împărtășește viața Sa dumnezeiască. Dar ceea ce se realizează în Mântuitorul Iisus Hristos ca împărtășire a vieții dumnezeiești naturii Sale omenești se extinde apoi prin lucrarea Sfântului Duh în oamenii care vor crede în El. Această extindere a vieții lui Hristos Dumnezeu-Omul în oameni este taina Bisericii. Biserica se întemeiază pe învățătura Mântuitorului Iisus Hristos și pe legătura vie a oamenilor cu El. Prin urmare, Biserica nu este întemeiată numai pe învățătura Mântuitorului Hristos, ci mai întâi pe Persoana Lui. De aceea s-a spus că "Hristos este piatra cea din capul unghiului" (Efeseni 2, 20), adică temelia Bisericii Sale; dar și Capul Bisericii (cf. Coloseni 1, 18), Cel care o conduce spre Împărăția Preasfintei Treimi.

Așadar, Biserica nu este o simplă instituție umană din lumea aceasta, înființată prin acordul mai multor oameni, cum se înființează o societate, o asociație sau un club, ci Biserica este întemeiată din inițiativa și prin lucrarea lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor, pentru ca viața dumnezeiască să fie împărtășită oamenilor prin harul Preasfintei Treimi. În acest sens, Biserica trăiește din harul Domnului nostru Iisus Hristos prin care se arată dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh, cum se vede din binecuvântarea pe care Sfântul Apostol Pavel o adresează creștinilor din Corint

(cf. II Corinteni 13, 13). Această viață sfântă, în același timp dumnezeiască și omenească, a Mântuitorului nostru Iisus Hristos este temelia vieții Bisericii. Dincolo de programe pastorale, de organizarea activității misionare și social-filantropice a Bisericii, dincolo de tot ceea ce este instituție, esențială și primordială în viața Bisericii este legătura vie și sfințitoare a oamenilor cu Dumnezeu-

Tatăl, descoperită lor de Mântuitorul Iisus Hristos și realizată prin Duhul Sfânt.

Mai întâi, Mântuitorul Iisus Hristos Se botează de către Ioan Botezătorul în Iordan, iar odată cu botezul Său se descoperă taina Sfintei Treimi. După o vreme de pregătire spirituală prin post și rugăciune în pustie (cf. Matei 4, 1-11; Luca 4, 1-13; Marcu 1, 12-13;), Hristos Domnul începe să cheme și să formeze ucenici pentru apostolat sau misiune. Evangelhia de astăzi ne arată cum îi cheamă. El nu le promite nici averi, nici bani, nici ranguri mari, nici viață ușoară și comodă, ci doar le spune: "Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni" (cf. Matei 4, 19). Nu știm cât de mult au înțeles chemarea Lui pescarii Petru și Andrei, Iacob și Ioan, pe care îi menționează Evangelhia de astăzi ca fiind printre primii chemați de către Mântuitorul Iisus Hristos să-I fie ucenici. Vedem însă că, fără să-și mai facă vreun calcul, fără să mai pună vreo întrebare, fără să negocieze, fără să pună vreo condiție, aceștia au lăsat toate ale lor și au urmat Lui. În mod surprinzător vedem că Iacob și Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau împreună cu tatăl lor, l-au lăsat singur pe acesta, ceea ce era un lucru neobișnuit, și au mers după Iisus.

Cine este acest Iisus din Nazaret Care cheamă sau alege ucenici și schimbă vieți? Cine este Acesta Care, cu programul sau planul Lui, schimbă orice program al zilei și al vieții obișnuite a oamenilor? Desigur, cei care fuseseră chemați de El să devină "pescari de oameni" nu puteau înțelege toate acestea. Atunci se pune întrebarea: de ce au răspuns ei atât de prompt la chemarea Lui? Pentru că puterea dumnezeiască a iubirii nesfârșite a lui Dumnezeu care Se afla în Iisus Hristos i-a făcut să răspundă imediat chemării, fără condiții, fără întrebare, fără târguială sau negociere, fără ezitare. Îi chema Cuvântul Vieții, Cel ce a chemat din neființă la ființă întreg universul, Cel ce a dăruit viață omului pe care l-a făcut din lut (cf. Facere 2, 7) și Cel ce cheamă pe toți oamenii la viață veșnică.

Acest adevăr al chemării la viață veșnică s-a confirmat mai târziu, când Iisus a vorbit despre Euharistie și a spus că dacă cineva nu mănâncă Trupul Său și nu bea sângele Său nu poate primi viața veșnică (cf. Ioan 6, 53).

Însă unii dintre cei care urmau pe Iisus numai din curiozitate, nu cei doisprezece, au spus: "Greu este cuvântul acesta! Cine poate să-l asculte?" (Ioan 6, 60) și au plecat, L-au părăsit, adică nu L-au mai urmat pe Iisus. Dar Iisus a întrebat pe cei doisprezece ucenici aleși sau chemați de El: "Nu vreți și voi să vă duceți?" Atunci Sfântul Apostol Petru a răspuns: "Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice" (Ioan 6, 68). În acel moment s-a văzut, de fapt, ce simțeau cei doisprezece ucenici când i-a chemat Iisus la apostolat. Au simțit adevărul că El are în Sine cuvintele vieții veșnice. Numai harul vieții veșnice pe care-L are Iisus Hristos în Sine, El fiind Izvorul vieții veșnice, explică răspunsul imediat, fără condiție și fără ezitare, al celor chemați de El să-i fie ucenici. Acest adevăr se confirmă și când Mântuitorul Iisus Hristos spune Martei, sora prietenului Său Lazăr: "Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi" (Ioan 11, 25). Va trăi veșnic cu sufletul, chiar dacă va muri cu trupul. Așadar, întrucât Hristos este Cuvântul vieții Care împărtășește oamenilor cuvintele vieții veșnice, și tot El este Pâinea coborâtă din ceruri ca hrană pentru ca oamenii să dobândească Învierea și viața veșnică, cei chemați de El la o misiune sau lucrare sfântă Îl urmează imediat.

Evanghelia ne mai spune că Iisus, după ce a ales primii ucenici, i-a luat cu El și a început a binevesti Evanghelia Împărăției, nu a unei împărății lumești, pământești, trecătoare, ci Evanghelia Împărăției cerurilor, Evanghelia Împărăției iubirii și slavei veșnice a lui Dumnezeu. Iar deodată cu predicarea Evangheliei vieții veșnice El vindeca orice boală și orice neputință din popor. Predica Sa începe astfel: "Pocățiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor" (Matei 4, 17), adică schimbați-vă felul de a fi, de a gândi, de a trăi și de a făptui, deoarece Dumnezeu este aproape de oameni, devenind Om printre oameni, ca pe oameni să-i apropie de Dumnezeu.

Deci predica lui Iisus, predica pocăinței, a schimbării și sfințirii vieții oamenilor este însoțită de fapte minunate, de vindecări, de izbăviri din stări grele. "El tămăduia toată boala și toată neputință în popor" (cf. Matei 4, 23). Prin aceasta, Hristos Domnul confirmă prin fapte ceea ce spune prin cuvinte, și anume: că Împărăția pe care o binevestește El prin Evanghelia Sa este Împărăția vindecării oamenilor de păcat și de moarte, este Împărăția vieții, iubirii și fericirii veșnice. Prin vindecările săvârșite de Iisus se vede că iubirea Sa milostivă și smerită se arată ca fiind dăătoare de lumină, de viață, de sănătate, de libertate și de bucurie. Iubirea Lui ridică pe oameni din păcat prin îndemnul la pocăință, îi ridică din suferință prin vindecări de boli și prin eliberări de demoni. Astfel, Mântuitorul Iisus Hristos pregătește

pe ucenicii Săi să înțeleagă taina Bisericii și îi învață că la cuvântul bun trebuie să adauge și fapta cea bună de ajutorare a semenilor, de alinare a suferinței și singurătății lor, de ridicare a lor din starea de umilire la starea de demnitate, de schimbare a stării lor de întristare într-o stare de bucurie și de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru vindecarea pe care o primesc. Această Evanghelia a Împărăției iubirii lui Dumnezeu a fost ascultată, trăită și transmisă de-a lungul veacurilor mai ales de către Sfinții lui Dumnezeu din neamuri diferite. Între aceștia se află și sfinții din neamul românesc sau din poporul român dreptcredincios.

Pentru a arăta nu numai identitatea fiecărui sfânt pomenit într-o zi din calendar, ci și comuniunea tuturor sfinților, Biserica a instituit sărbătoarea numită Duminica Tuturor Sfinților, întrucât cea mai frumoasă podoabă a Bisericii sunt Sfinții ei, în care au rodit darurile Duhului Sfânt, pentru că ei le-au cultivat cu multă credință și stăruință în fapte bune. Această frumusețe a lucrării harului Preasfintei Treimi în oameni se vede în primul rând în Duminica Tuturor Sfinților, bărbați și femei din neamuri diferite, din categorii sociale diferite, de vârste diferite. Iar după modelul Duminicii Tuturor Sfinților și la o săptămână după aceasta, serbăm noi astăzi Duminica Sfinților Români, potrivit hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, luată în ședința sa de lucru din 19-20 iunie 1992.

Astăzi, în Duminica Sfinților Români, ne aducem aminte de cei ce au predicat Evanghelia lui Hristos pe pământul țării noastre, începând cu însuși Sfântul Apostol Andrei, cel dintâi chemat la apostolie, despre care ne vorbește chiar Evanghelia din această zi. Pe temelia predicii Sfântului Apostol Andrei și a ucenicilor săi în sud-estul țării noastre, în Dobrogea de astăzi, s-a răspândit creștinismul la străromâni și români, astfel încât poporul român s-a format și s-a creștinat lent, dar profund. Poporul român nu a fost creștinat într-un anumit an, la comanda cneazului, regelui sau împăratului, cum a fost cazul la unele popoare vecine, ci creștinarea românilor s-a făcut de jos în sus, începând cu oamenii simpli și cu soldații creștini din legiunile romane veniți în Dacia, iar apoi prin lucrarea unor misionari creștini, în special răsăriteni vorbitori de limbă greacă și latină.

Creștinismul primit și cultivat de români s-a dovedit în timp îndelungat a fi un creștinism cu rădăcini adânci în sufletul poporului român, întrucât a rezistat în timpul invaziilor popoarelor migratoare ca: goții, hunii, gepizii, avarii, slavii, bulgarii, pecenegii, cumanii, tătarii și turcii, astfel încât a rămas același creștinism ortodox latin răsăritean al țării noastre și după invaziile popoarelor migratoare necreștine. Iar prin sfinții noștri străromâni și români, cunoscuți și necunoscuți pe nume, Crucea lui Hristos Cel Răstignit și Înviat a devenit lumina botezului și vieții poporului român.

Faptul că românii, de limbă latină și credință ortodoxă răsăriteană, nu despart Crucea de Înviere îi ajută să fie, în același timp, un popor jertfelnic și iubitor de înviere, răbdător în suferință și purtător de speranță.

Credința poporului român creștinat, născută și cultivată prin predica Sfântului Apostol Andrei și prin lucrarea misionarilor creștini, vorbitori de limbă greacă și latină, a rodit duhovnicește de-a lungul a două milenii în cultura română creștină, dar mai ales în mulțimea sfinților martiri, a sfinților cuvioși din mănăstiri, schituri și sihăstrie, în mulțimea sfinților ierarhi păstori de eparhii, a domnitorilor sfinți apărători ai patriei și ai credinței, în mulțimea preoților, precum și în mulțimea sfinților mireni cunoscuți și necunoscuți pe nume, care au postit mult și s-au rugat constant, au mărturisit credința în vremuri grele, au construit biserici și mănăstiri, au născut, crescut și educat copii în iubirea lui Hristos și în iubirea de Biserică și Neam.

Astăzi, prin sfinții români, poporul nostru are mai mulți mijlocitori sau rugători pentru el în fața Preasfintei Treimi, ca el să-și păstreze credința ortodoxă, să transmită generațiilor tinere adevărata credință, singura prin care primim mântuirea, și să-și înalțe demnitatea sa ca neam purtător de Cruce și Înviere în istorie, pentru a se bucura de slava Împărăției cerurilor.

În calendarul Bisericii noastre nu există vreo lună în care să nu fie pomenit cel puțin un sfânt român, însă astăzi, în Duminica Sfinților Români, sunt pomeniți toți sfinții români împreună, cei cunoscuți sau canonizați de Biserică și cei necunoscuți pe nume de către oameni, dar pe care Dumnezeu îi cunoaște că sunt sfinți. De aceea trebuie să mulțumim astăzi lui Dumnezeu mai ales pentru darurile Duhului Sfânt revărsate în sfinții din poporul român, daruri pe care însă ei le-au cultivat prin credință și nevoită, prin rugăciune și fapte bune spre slava Preasfintei Treimi și spre a noastră mântuire. Amin!

† Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

PROGRAMUL BISERICII în perioada 21 - 29 iunie 2020

**Duminică 21 iunie
(Duminica a 2-a după
Rusalii - a Sfinților
Români - Români ;
dezlegare la pește):**

9:00 am - Utrenie

10:00 am - Sf. Liturghie

**Miercuri 24 iunie -
Nașterea Sfântului
Ioan Botezătorul
(Sânzienele) - dezle-
gare la pește):**

9:00 am - Utrenie

10:00 am - Sf. Liturghie

**Duminică 28 iunie
(Duminica a 3-a după
Rusalii - dezlegare la
pește):**

9:00 am - Utrenie

10:00 am - Sf. Liturghie

**Luni 29 iunie - Sfinții
Apostoli Petru și Pavel:**

9:00 am - Utrenie

10:00 am - Sf. Liturghie

Duminica Sfinților Români

Pomenirea sfinților ne aduce întotdeauna în minte frumoasa și inspirata exclamație a psalmistului David: „Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi!” (Psalm 67, 36), totodată îndemnul liturgic al aceluiași: „Lăudați pe Dumnezeu întru Sfinții Lui!” (Ps. 150, 1).

Acestui îndemn am urmat și noi astăzi, iubiți credincioși și în duminica aceasta, a sfinților români. Cu dreaptă socotință părinții Bisericii răsăritene au rânduit ca prima duminică după Rusalii să se numească duminica tuturor sfinților, sfințenia fiind un dar al Duhului Sfânt, pogorât în creație în duminica Cincizecimii.

Această rânduire datează cel puțin din sec. al IV-lea, de când se păstrează o predică a Sfântului Ioan Gură de Aur la toți sfinții martiri (P. G. tom. L, col. 705-712). Urmând acestui exemplu, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât în anul 1992 ca pentru sfinții români să se facă pomenirea în duminica următoare, a 2-a după Rusalii, tot ca o expresie a darului Sfântului Duh.

Până nu demult în calendarul ortodox tipărit la noi erau trecuți doar sfinții din alte ținuturi, fapt care a creat impresia, pentru creștinii mai puțin informați, că noi, românii, nu am fi avut sfinți.

Adevărul se cunoaște bine acum: nu am avut sfinți canonizați oficial și trecuți în calendar, dar în conștiința și evlavia românilor ei au fost cinstiți fără încetare. De aceea, canonizările din anii 1955 și 1992 au avut menirea de a confirma oficial cinstirea neîntreruptă ce li s-a făcut...

Poporul nostru a avut și are, desigur, eroii săi naționali, alături de poeți, scriitori, artiști etc., de mare valoare, dar trebuie să se știe limpede că are un mare număr de sfinți, cunoscuți și necunoscuți, pe care noi i-am numi eroi naționali, pentru viața și misiunea lor exemplară.

Despre mulți dintre ei știm puține lucruri, pe alții nu-i cunoaștem încă, dar când Dumnezeu ne va învrednici să trecem pragul veșniciei îi vom întâlni, cu voia Domnului, pe toți, vom vorbi cu ei și ne vom bucura de vederea lor.

Căci aceasta este una dintre cele mai mari bucurii ale Raiului: comunicarea cu Dumnezeu și cu sfinții (spre deosebire de tristețea iadului care constă, între altele, în necomunicare, sau comunicare doar cu duhurile respingătoare ale întinericului).

Până când Dumnezeu ne va fericii cu vederea, față către față, a sfinților noștri, să ne bucurăm a-i vedea în duh, pomenindu-i cu evlavie, desigur pe cei cunoscuți, dar neuitând să îndreptăm un gând cucernic și către cei necunoscuți.

Spațiul limitat, propus pentru a-i evoca nu ne îngăduie pomenim pe toți, nici să înșirăm amănunte din viața și faptele lor, ci doar să amintim ziua pomenirii, numele, vremea și locul viețuirii, precum și ceea ce credem că a fost dominant în slujirea lor.

Ordinea pomenirii este conformă cu ordinea lunilor anului bisericesc:

- 7 sept. – Cuv. Simeon și Amfilohie de la Pângărați, sihaștri de la M-rea Bistrița (Neamț), care s-au retras în Munți (sec.XV-lea);

- 9 sept. – Cuv. Onufrie de la Vorona (Botoșani) și Chiriac de la Tazlău (Neamț) XVIII-lea. Primul, un nobil rus, și-a părăsit familia și gubernia și pe care o conducea, pentru a deveni călugăr în Moldova (1749). A fost ucenicul Sf. Vasile de la Poiana Mărului și Paisie Velicovschi. S-a stabilit lângă Schitul Vorona, trăind 25 de ani în sihăstrie. Cuv. Chiriac († 1660) era român dintr-un sat din ținutul Neamțului. A intrat de tânăr în Mănăstirea Tazlău, devenind un mare duhovnic și apărător al Ortodoxiei.

- 13 sept. - Cv. Ioan de la Prislop, sec. XV-XVI, Țara Hațegului (Prislop), care a dus o viață retrasă într-o chilie, numită și azi „a sfântului”;

- 15 sept. - Sfântului Ier. Iosif cel Nou de la Partoș, † 1656, viețuitor la M-rea Partoș-Banat, fost mitropolit de Timișoara, mare făcător de minuni;

-22 sept. - Sf. Ierarh și martir Teodosie de la Brazi a fost episcop de Rădăuți și Roman, apoi Mitropolit al Moldovei. Retras la M-rea Brazi (Panciu), în 1694, a fost decapitat de tătarii care invadaseră mănăstirea pentru că a că a refuzat să le dezvăluie unde erau ascunse odoarele mănăstirii.

- 27 sept. - Sfântului Ier. Antim Ivireanul († 1716), mitropolit al Țării Românești (1708-1716), martirizat de turci, mare predicator, tipograf, ctitor al M-rii Antim din București;

- 14 oct. - Cuv. Paraschiva de la Iași, sec. XI, n. Epivat,

Tracia. A dus o viață retrasă în pustnicie. Din 1641 sfintele ei moaște se află la Iași, fiind aduse de către domnitorul Vasile Lupu. Este socotită ocrotitoarea Moldovei;

- 21 oct. - Cuvioșii Visarion Sarai, Sofronie de la Cioara, Mucenicul Nicolae Oprea Miclăuș; Preoții Moise Măcinic din Sibiel și Ioan din Gales, sunt toți mărturisitori și apărători ai ortodoxiei în Ardeal, în sec. al XVIII-lea; în afară de Sofronie, care a murit nu se știe pe unde prin Țara Românească, toți ceilalți au murit în închisoarea Kufstein (Munții Tirolului, Austria), aruncați din ordinul Curții de la Viena, unde se duseseră să ceară dreptate pentru români;

- 12 nov. - Sf. Mc. Atanasie Todoran a primit cununa martiriului în ziua de 12 noiembrie 1763, împreună cu alți credincioși ortodocși din Țara Năsăudului, pentru apărarea credinței ortodoxe. Pentru vina de a se fi împotrivit trecerii cu forța la greco-catolicism a românilor din satele de la granița Imperiului, sub pretextul înrolării bărbaților în Regimentul de grăniceri, Sf. Atanasie, în vârstă de 104 ani, a fost tras pe roată, iar ceilalți împreună-martiri, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra și Vasile din Telciu, au fost spânzurați. Alți nouăsprezece au fost bătuți cu vergi, mulți dintre ei murind sub lovituri.

- 15 nov. - Cv. Paisie de la Neamț (Velickovschi), originar din Poltava-Ucraina, viețuitor la Athos, de unde a adus în Moldova rânduieli monastice severe, dar înțelepte, inclusiv rugăciunea inimii; stabilit la M-rea Neamț, unde trece în veșnicie, la 15 nov. 1794;

- 23 nov. - Cv. Antonie de la Schitul Iezer-Vâlcea, sec. XVII-XVIII, mare iubitor de pustnicie, cel mai renumit sihastru al Olteniei, renovator al Schitului Iezer;

- 3 dec. - Sf. Cuv. Gheorghe de la Cernica - duhovnicul Sf. Calinic.

- 7 dec. - Sf. Mc. Filoteea de la Argeș, n. la Târnovo, sec. XIII, a fost ucisă de tatăl ei cu securea, pentru că împărțea mâncare la săraci; sfintele ei moaște se găsesc la Mănăstire Curtea de Argeș;

- 18 dec. - Cuviosul Daniil Sihastru, duhovnicul lui Ștefan cel Mare, retras în chiliile de la Putna și Voroneț; înmormântat la M-rea Voroneț;

- 22 dec. - Sf. Ierarh Petru Movilă (1596-1646), mitropolitul Kievului (1633-1646). Mare cărturar, organizator al învățământului teologic ortodox (Academia Duhovnicească de la Kiev) și al tiparului. Este

autorul vestitei *Mărturisiri de Credință*, aprobată în 1642 de Sinodul de la Iași. Neștiut de nimeni, a practicat nevoința. Pe sub hainele obișnuite, purta o cămașă din

păr foarte aspru, presărată cu nasturi de fier, și se încingea cu un brâu din fier cu dinți ascuțiți pe partea interioară, care îi provocau multe răni. Încă din primii ani de călugărie, își petrecea timpul rugându-se, făcând metanii, și adesea plângând.

- 26 dec. - Sf. Cuv. Nicodim cel Sfintit de la Tismana, probabil valah din sudul Dunării, a devenit viețuitor al M-rii Hilandar din Athos. În 1375, a făcut parte din delegația care a mediat la Constantinopol cu succes ridicarea anatemei asupra Patriarhiei sârbești. Vine în Țara Românească, unde organizează mai multe mănăstiri: Vodița și Tismana (Vâlcea), Prislop (Hunedoara), etc. Copiază un Tetraevanghel slavon

(1405). A trecut la Domnul în 1406 (la Tismana), dar nu se știe unde este mormântul;

- 10 ian. - Sf. Cuv. Antipa de la Calapodești ;

- 25 ian. - Sfântului Ier. Bretanion, episcop de Tomis († 381), prieten cu Sfântului Vasile cel Mare, cu care corespundează; îl înfruntă cu curaj pe împăratul arian Valens;

- 28 feb. - Cv. Casian Dobrogeanul - originar din Casimcea, n. Dobrogei, viețuitor la Betleem, Egipt și Constantinopol, unde va fi hirotonit diacon de Sfântului Ioan Gură de Aur; merge la Roma și în Galia, la Marsilia, unde pune bazele monahismului apusean; aici moare, în 435;

- 29 feb. - Cv. Gherman din Dobrogea - prieten și consătean cu Casian, cu care va călători în Siria, Palestina, Egipt, Constantinopol - unde va fi și el hirotonit de Sfântului Ioan Gura de Aur; merge la Roma, unde, alături de Casian, va lua apărarea Sfântului Ioan Gură de Aur, prigonit în acea vreme. Moare la Roma prin anii 405-415;

- 26 martie - Sfântului Mc. Montanus preotul și soția sa Maxima, înecați în râul Sava, la 26 martie 304, lângă Singidunum, Belgradul de azi (locuit în acele vremuri de strămoșii noștri daco-romani), pe vremea persecuției lui Dioclețian și Maximian Galeriu;

- 11 aprilie - Sfântului Ier. Calinic de la Cernica, n. în București, în suburbia Sfântul Visarion. Este călugărit la Mănăstirea Pasărea, intrând în obștea M-rii Cernica, de lângă București. A fost episcop de Râmnic (1850-1867); † 1868; sfintele moaște la Mănăstirea Cernica; viețuitor smerit și mare făcător de minuni;

- 12 aprilie - Sfântului Sava de la Buzău, înecat în râul Mouseos (Buzău), în anul 372, la vârsta de 38 de ani, pe vremea persecuției lui Atanaric; Sfintele lui moaște sunt trimise Sfântului Vasile cel Mare, de către Iunius Soranus, guvernator al Dobrogei;

- 14 apr. - Sf. Ierarh Pahomie de la Gledin, episcopul Romanului;

- 20 aprilie - Sfântului Teotim, episcop de Tomis, prețuit pentru viața lui sfântă; are și scrieri cu caracter moralizator; prin anii 400-403 ia apărarea Sfântului Ioan Gură de Aur;

- 24 aprilie - Sfântului Ier. Ilie Iorest, originar din Ardeal, tuns în monahism la Putna, și trimis misionar în Ardeal. A fost ales mitropolit de Alba-Iulia (1641-1643). Fiind un luptător împotriva calvinismului, a fost închis de Gh. Rakoczy, pelerin în Rusia după ajutoare, retras la Putna unde moare la adânci bătrâneți;

24 apr. - Sfântului Ier. Sava Brancovici, n. la Ineu-Arad, Este tuns calugăr la Putna, trimis apoi misionar în Ardeal. Ajunge protopop de Ineu și este ales Mitropolit al Ardealului (1656-1659), fiind persecutat de calvini. Călătorește ca pelerin în Rusia, după ajutoare; va fi închis de Mihail Apaffi; moare, bolnav, în 1683;

- Sfântului Ier. Iosif Mărturisitorul din Maramureș, născut de origine, devine episcop de Maramureș (sediul la Sfântului Mihail din Peri), 1690-1691; chemat la Viena pentru a părăsi Ortodoxia, refuză; închis, scos din scaun, † 1711;

- 12 mai - Sfântului Mc. Ioan Valahul, a fost luat rob la turci la 15 ani (1659). A fost cumpărat de un „sodomit” pentru scopuri murdare, fapt pentru care Ioan îl ucide; ademenit de agareanca văduvă și pentru că refuză „propunerea”, va fi închis și spânzurat;

- 27 mai - Sfântului Mc. Iuliu Veteranul (i se spune „veteranul” pentru că a participat la 6 războaie); i se taie capul cu sabia de către persecutorul Dioclețian, la Durostor;

- 2 iunie - Sfântului Mc. Ioan cel Nou de la Suceava, n. aprox. 1300 în Trapezunt, negustor; un dregător tătar îl persecuta pentru a-l trece la legea lui. Refuză. I se taie capul cu sabia. Alexandru cel Bun îi cumpără Sfintele moaște (1402) și le așează în Bis. Mirăuților - Suceava;

- 4 iunie - Sfântului Mc. Zotic, Atal, Camasis și Filip, nume de martiri descoperite într-o grotă la Niculițel-Tulcea; martirizați pe vremea lui Dioclețian sau Liciniu. Sfintele lor Moaște se găsesc azi la Mt. Cocoș-Tulcea;

- 24 iunie - Sfântului Niceta de Remesiana (azi Niș, în Jugoslavia), daco-roman, în sec. 4-5 episcop de Remesiana, dar și misionari la „besi”, strămoși ai noștri din sudul și nordul Dunării; are și scrieri teologice, imne (între care cunoscutul „Pre Tine Dumnezeu Te laudăm”);

- 30 iunie - Sfântului Ier. Ghelasie de la Râmeți (jud. Alba), sec. XIII-XIV, cel mai vechi nume de episcop cunoscut în Transilvania;

- 1 iulie - Sf. Ier. Leontie de la Rădăuți, sec. XIV, călugăr la M-reia Bogdana, pe vremea lui voievodului Bogdan I;

episcop de Rădăuți, sub domnia lui Alexandru cel Bun; se retrage în pustnicie la Schitul Laura. Sfintele sale moaște au dispărut fără urmă;

- 2 iulie - Sfântul Voievod Ștefan cel Mare (1457-1504), mare ctitor de biserici și mănăstiri și apărător al creștinătății și al granițelor pământului strămoșesc. Sfintele lui moaște se găsesc la M-reia Putna;

- 8 iulie - Sfântul Mc. Epictet preotul și Astion monahul, martirizați prin tăierea capului sub Dioclețian (aprox. 290) la Halmiris, pe malul lacului Razelm de azi;

- 18 iulie - Sfântul Mc. Emilian de la Durostorum (Silistra de azi, Bulgaria), militar, martirizat prin aruncarea în foc, în 362, pe vremea lui Iulian Apostatul;

- 5 august - Sf. Cuv. Ioan Iacob de la Neamț, n. 1913 în Crăiniceni-Botoșani, orfan de mic, viețuitor la M-rile Neamț, Turnu, Sfântul Sava - Palestina (lângă Iordan), unde a fost și stareț (1947-1952); retras într-o peșteră din pustia Hozeva (†1960); a lăsat frumoase poezii în manuscris;

- 7 aug. - Sf. Cuvioasă Teodora de la Sihla, n. în Vânători-Neamț (+ 1650), căsătorită, dar pentru că n-a avut copii, în bună înțelegere cu soțul, au îmbrățișat amândoi haina monahală, ea retrăgându-se, cu binecuvântarea starețului Varsanufie de la Neamț, în Munții Sihlei (într-o peșteră, numită azi „a Sfintei Teodora”), iar el la M-reia Poiana Mărului. Sfintele ei moaște se găsesc la M-reia Lavra Pecerska-Kiev, în așteptarea repatrierii;

- 15 aug. - Sfântul Mucnic Constantin Vodă Brâncoveanu, martirizat de turci, la 16 aug. 1714, la Constantinopol, pentru că nu a vrut să se lepede de credința ortodoxă. Alături de el, au fost decapitați și cei patru fii ai săi, Constantin, Ștefan, Radu și Matei, și de asemenea Sfetnicul Iși ginerele său, Ianache.

- 30 aug. - Sf. Ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei; Sf. Cuv. Ioan de la Rasca și Secu.

Așa cum afirmam la începutul cuvântului, nu am pomenit decât sfinții români cunoscuți (și nici dintre aceștia pe toți).

Iată, așadar, că ținutul românesc a fost binecuvântat de Dumnezeu și cu sfinți, nu doar cu eroi, poeți, academicieni etc., cu care, de altfel, ne mândrim fără rezerve. Sfinților români, cunoscuți și necunoscuți (încă), rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi! Amin.

Preot Vasile Gordon

Predică la Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul

Astăzi slăvim nașterea celui mai mare între cei născuți din femeie (Matei 11, 11), a celui mai mare om după Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Astăzi slăvim nașterea Zorilor care au premers Zilei arătării lui Hristos anunțată în această lume. Astăzi slăvim nașterea pustnicului, a pruncului și a omului pustnic, cel care a făcut cunoscut și a arătat lumii pe Dumnezeu în trup. El este întâiul, el este cel mai important martor.

Iată, imediat după naștere, Irod l-a căutat ca să-l omoare; atunci când a ucis pruncii din Betleem (Matei 2,13-18) și nu l-a găsit pe pruncul Ioan, pe care mama sa l-a dus în pustie și l-a ascuns în peșteră; el a trimis soldați în templu și acolo îl ucid pe Sfântul Zaharia, tatăl său. Nimeni, înaintea acestui mic prunc, nu a mai cunoscut acea bucurie pe care a făgăduit-o Arhistrategul. Iar mama, sărmana mamă, a murit în Peșteră și a lăsat pruncul tânăr de ani, și nimic mai mult, l-a lăsat singur. Cine a avut grijă de el, căci el a rămas în pustie copil fiind, nu s-a arătat până la cei treizeci de ani ai săi, după Evanghelia dumnezeiască, ca Propovăduitor al Evangheliei, ca Premergător al lui Hristos. Cine l-a crescut în pustie, cine? Îngerii. Dumnezeu și Îngerii – iată educația lor, iată creșterea lor. Iar bucuria, unde este bucuria pentru părinții săi? Bucuria este în Ceruri, veșnica bucurie.

Când s-a născut pruncul, după opt zile trebuia să i se pună numele. Când prietenii au vrut să-i pună numele tatălui său, Zaharia, Sfânta Elisabeta s-a împotrivit acestora și i-a pus numele de Ioan, după descoperirea Sfântului Duh (Luca 1, 60). Atunci i-a dat o tăbliță, o șcăndurică Sfântului Zaharia, ca să scrie care este numele său, și el a scris „numele lui este Ioan” (Luca 1, 63). Și ce înseamnă numele Ioan? Înseamnă har. În întregime plin de bunătăți cerești, aceasta înseamnă numele de Ioan: milostenie de la Dumnezeu, cea mai mare milostenie. Și atunci, abia de atunci a început să vorbească Sfântul Zaharia, s-a umplut de Duh Sfânt și a prorocit despre prunc că este Proroc al Dumnezeului Celui înalt și că este trimis în această lume ca să gătească calea Domnului (Luca 1, 64-76). Calea prin care lume? Prin pustii acestei lumi.

Ce a fost înainte-mergătorul în această lume? El nu a vrut să aibă nimic în această lume, nu a vrut niciun bun al lumii acesteia, nicio bogăție a lumii acesteia. Ce spun? Nu a avut nici acoperiș deasupra capului, nici pâine n-a mâncat, s-a hrănit cu miere sălbatică, a avut pe el numai o haină din păr de cămila (Marcu 1, 6). Aceasta a fost totul. Toată averea sa. Și el pe toate acestea le-a avut ca și cum nu le avea. El a privit prin sine însuși și a văzut pustia, pretutindeni pustia. A trăit în pustie, însă atunci când a privit spre oameni a văzut până la capătul pământului nesfârșită pustie din nisip. Căci această lume este transformată din Rai, într-o înfricoșătoare pustie a morții, în pustia păcatului.

Și, într-adevăr, viața Sfântului în această lume a constat în a merge înaintea Domnului, în a fi precursorul Său, Precursorul Domnului, Care S-a arătat în trup, Precursorul Sfintei Sale Evanghelii, precursorul Bisericii Sale, Precursorul tuturor Apostolilor Săi - așa cum este numit El în rugăciunile care se citesc astăzi: Apostolul universal. Precursor și al tuturor Mucenicilor – da, Mucenic, căci a pătimit din cauza lui Irod, fiind ucis. Și ce a fost viața sa dacă nu o necontenită mucenicie din leagăn până la mormânt: pustia, nisipul, viziunea înfricoșătoare a păcatelor omenești, a morții omenești – bucurie nu a fost pentru el. Se spune că niciodată nu a râs. Nu este ceva neobișnuit. La fel scriu și martorii oculari ai Domnului Hristos că Domnul Hristos nu a râs niciodată în această lume. Cum să râdă Dumnezeu, Care

vede oamenii robiți morții din toate părțile? Cum să râdă înaintemergătorul, căruia Dumnezeu i-a deschis ochii sufletului să privească toate păcatele oamenilor, toate păcatele neamului omnesc? Nu. Trebuia să dispară orice zâmbet de pe fața marelui Pustnic al lui Dumnezeu, de la Sfântul Ioan Botezătorul.

El pregătește sufletele oamenilor pentru venirea Mântuitorului lumii. Cum le pregătește? Prin Pocăință! Aceasta era singura virtute care conducea la Dumnezeu, și atunci, și acum. Priviți astăzi în voi înșivă și în lumea din jurul vostru: iată, ce vifor al păcatelor, ce furtună a păcatelor, fărădelegi, grozăvii, orori! Ce îți rămâne de făcut, frate? Să te pocăiești pentru tine și pentru frații din jurul tău, pentru oamenii din jurul tău. Sunt mulți care nu vor să se pocăiască, care nu-și vad păcatele, care nu-și vad crimele, însă tu, ca creștin, tu pocăiește-te pentru el și roagă-te în

sine și pentru el: Doamne, dăruiește-i pocăință! Dăruiește pocăință fraților din jurul meu, iar în primul rând dăruiește-mi pocăință mie însumi! Învață-mă să mă lupt împotriva păcatului și să stăpânesc orice păcat din mine. Căci ce vrea pocăința, pentru ce este pocăința în această lume? Ca să omoare păcatul care este în tine și în mine, ca să omoare păcatul din lume. Aceasta a fost principala propovăduire și Evanghelia de seamă a Sfântului Ioan Botezătorul – pocăința. Și Domnul Hristos a început de la pocăință. El a acceptat această deviză a mântuirii, El și-a început astfel propovăduirea: Pocăiți-vă, căci s-a apropiat împărăția Cerurilor (Matei 4, 17), ca să arate că Sfântul Ioan este prorocul și precursorul Său; că aceeași Evanghelie o începe Ioan și o împlinește însuși Domnul Hristos, însuși Dumnezeu.

Ce bogăție a dăruit Domnul lumii prin fiecare Sfânt? Iată, o astfel de bogăție a făcut-o cunoscută și a anunțat-o prin întâiul Său Apostol – prin Sfântul Ioan Botezătorul; prin întâiul Său Evanghelist – Sfântul Ioan Botezătorul. Și totii ceilalți Sfinți ai lui Dumnezeu, toți reprezintă această întruchipare a biruinței asupra păcatului. În primul rând asupra păcatului, iar dincolo de păcat – asupra morții, iar dincolo de păcat și moarte – biruința asupra diavolului. Iată cea este fiecare Sfânt: biruința fiecăruia dintre noi prin această putere a lui Hristos: prin Dreptatea veșnică dumnezeiască a biruit toată nedreptatea acestei lumi. Nu mai este minciună, nu mai este neadevăr pe care tu să nu-l poți înlătura de la tine, dacă ești creștin adevărat. Căci Domnul Hristos este Adevărul, veșnicul Adevăr, tot Adevărul întregii lumi. Tot ceea ce există în această lume, dacă nu este de la Hristos și împreună cu Hristos, este minciună, este amăgire, este înșelare. Numai Adevărul Său este Adevărul veșnic, Adevărul nemuritor: niciun fel de moarte nu poate să-l nimicească, niciun fel de om nu poate să-l piardă, niciun luptător împotriva creștinismului, niciun luptător împotriva Bisericii.

Fie ca Bunul Dumnezeu, cu rugăciunile marilor Săi Sfinți, să deschidă ochii sufletelor omenești, ca să înceapă să vadă Adevărul și să se trezească. Noaptea e pe sfârșite; ziua este aproape (Romani 13, 12). Noaptea în care împărătește păcatul și moartea trece, ziua lui Hristos se arată, ziua Domnului Hristos Celui înviat, Care biruiește moartea în fiecare suflet în întreaga lume și asigură Viața veșnică fiecărui creștin care crede în El.

Sfântul Iustin Popovici

(Din vol. *Cuviosul Iustin de la Celie, Cuvinte despre veșnicie, predici alese*, Editura Egumenița, 2013)

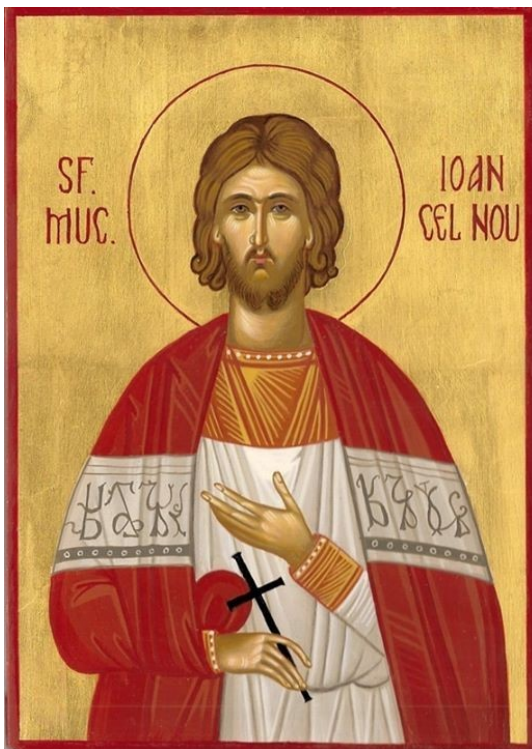
Aducerea moaștelor Sfântului Ioan cel Nou la Suceava

Pe 24 iunie, Biserica Ortodoxă Română prăznuiește atât Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul cât și Aducerea moaștelor Sfântului Ioan cel Nou la Suceava. Sfântul Ioan cel Nou este unul dintre sfinții cei mai venerați în Moldova, după Sfânta Cuvioasă Paraschiva de la Iași (14 Octombrie), moaștele sale fiindenerate de români de peste 600 de ani. Deși ziua de sa de prăznuire este 2 iunie, în Moldova dar mai ales în partea de nord a Moldovei, cunoscută sub numele de Bucovina, există tradiția ca Sfântul Ioan cel Nou să fie cinstit în chip deosebit inclusiv în ziua în care sfintele sale moaște au fost aduse la Suceava.

Sfântul Ioan cel Nou s-a născut în jurul anului 1300, din părinți binecredincioși și foarte iubitori de Hristos, din Trapezunt (un oraș-port la Marea Neagră, întemeiat de coloniștii greci). Fiind negustor de mărfuri, ca și tatăl său, evlaviosul Ioan a plecat cu corabia din orașul natal spre Cetatea Albă de la gurile Nistrului, aflată pe atunci în stăpânirea tătarilor nogai. Pe corabie, el a avut mai multe discuții de credință cu proprietarul vasului, un negustor venețian catolic, pe nume Reiz. În aceste dispute, Ioan și-a apărut cu ardoare credința ortodoxă și l-a combătut pe catolic, iar acesta a fost nevoit să se recunoască învins. (1)

Ca să se răzbune pentru rușinoasa lui înfrângere, când au ajuns la Cetatea Albă, venețianul s-a dus stăpânul mongol al cetății și, mințind, a declarat că Ioan ar dori să se lepede de credința creștină și să treacă la religia tătarilor nogai, adică la islamism, căci aceștia se convertiseră nu cu mult timp în urmă la această religie. Se spune că eparhul s-a bucurat foarte mult și a chemat multă lume ca să fie de față la eveniment.

Însă, tânărul creștin — spre profunda dezamăgire a — a arătat că totul nu era decât o minciună răutăcioasă a negustorului venețian și că el nu avea intenția să-și schimbe credința: „Preaputernice eparhe, vorbele care ți s-au spus despre mine sunt mincinoase, sunt iscodiri răutăcioase. Eu nu voiesc să disprețuiesc bunătatea pe care mi-ai arătat-o, dar nu pot să mă lepăd de Hristos, lumina lumii”. Această declarație publică l-a mâniat pe eparh, socotind că e o insultă adresa credinței musulmane proaspăt îmbrățișată de tătarii nogai. De aceea, el a poruncit ca Ioan să fie supus unor torturi groaznice, pe care Sfântul le-a îndurat cu bărbăție: a fost bătut crunt și târât pe caldarâmul ulițelor Cetății Albe, fiind legat de coada unui cal sălbatic. Până la urmă, calul a ajuns pe ulița evreiască și acolo un iudeu fanatic a venit

creștinilor (majoritatea români) să-l ia trupul de pe drum și să-l îngroape după rânduiala creștinească, însă Dumnezeu, în dragostea Sa nemărginită față de aleșii săi, a trimis trei îngeri din cer care i-au tămiat trupul. Văzând aceasta arătare a îngerilor în vesminte strălucitoare și crezând că sunt preoții creștini care au venit să facă slujba prohodirii lui Ioan, un locuitor de pe aceeași stradă evreiască a scos arcul și săgeata ca să tragă asupra lor. A rămas, însă, încremenit cu mâinile lipite de arc și de săgeată, încât, la lăsatul zorilor foarte multă lume a venit să-l vadă. Mărturisind cu amănunte ce s-a întâmplat și căindu-se amar pentru fapta sa, iudeul acesta, al cărui nume era Lazăr, a cerut cu lacrimi: „Și eu Doamne, voiesc să fiu creștin!” (2) Minunea a creat panică printre tătari, determinându-l pe ighemon să-și schimbe atitudinea și să accepte astfel ca trupul Sfântului Ioan a să fie depus cu cinste și așezat în biserică, pentru a fi înmormântat. Moaștele sale au rămas în Cetatea Albă timp de 70 de ani.

Nu știm dacă Reiz, autorul moral al morții Sfântului Ioan a avut sau nu muștrări de conștiință pentru uciderea lui Ioan. Ceea ce știm, însă, este că versatilul negustor venețian, văzând cu ochii lui ce minuni se petreceau cu trupul lui Ioan, s-a gândit, probabil, că ar putea face o afacere bună prin răpirea sfântului, spre a-l duce în ascuns țara sa. Convins că fapta n-ar fi rămas nerăsplătită de concetățenii săi, beneficiarii potențiali ai minunilor Sfântului, el se va gândit deja că le va spune că sfântul a fost de credință catolică. Singurul lucru la care nu s-a gândit este că, așa cum zice vorba românească, „nici Dumnezeu nu doarme” și că nu va lăsa să se petreacă o nouă nelegiuire. Deci într-una din nopți, aflând vreme prielnică, și-a adunat o echipă care a început a săpa la mormântul mucenicului. Dar pe când încercau ei să-l dezgroape, Sfântul s-a arătat în vis preotului care slujea la biserica cimitirului, descoperindu-i intenția lui Reiz. Într-adevăr, speriat, preotul s-a trezit se îndată și i-a anunțat pe credincioșii săi apropiați care, mergând la cimitir, l-au surprins pe venețian și pe oamenii lui încercând să fure trupul Sfântului Ioan. Atunci, creștinii ortodocși din cetate au ridicat trupul neputrezit al noului mărturisitor al lui Hristos și l-au dus în altarul unei biserici din oraș. Rămășițele pământești ale Sfântului Ioan răspândeau în jur bună mireasmă și puteau fi considerate acum drept sfinte moaște. Ele au rămas în aceasta biserică aproximativ 85 de ani, revărsând multe daruri asupra creștinilor care veneau și îngenunchiau în fața lor, cerând mijlocirile sale în fața Părintelui ceresc.

și i-a tăiat capul cu sabia. Și astfel bunul și viteazul ostaș al lui Iisus Hristos și-a sfârșit nevointa sa mucenicească, dându-și sufletul în mâinile Domnului. Era 2 iulie 1330, iar Sfântul Ioan era în vârstă de numai 30 de ani.

Vestea despre minunile care se săvârșeau la moaștele sale s-a răspândit în toată Moldova. Evlaviosul domn Alexandru cel Bun (1400-1432), cel care obținuse în 1401 recunoașterea canonică a mitropolitului Iosif al Moldovei

puteau fi considerate acum drept sfinte moaște. Ele au rămas în aceasta biserică aproximativ 85 de ani, revărsând multe daruri asupra creștinilor care veneau și îngenunchiau în fața lor, cerând mijlocirile sale în fața Părintelui ceresc.

Vestea despre minunile care se săvârșeau la moaștele sale s-a răspândit în toată Moldova. Evlaviosul domn Alexandru cel Bun (1400-1432), cel care obținuse în 1401 recunoașterea canonică a mitropolitului Iosif al Moldovei de către Patriarhia Ecumenică, a reușit să pecetluiască acest act bisericesc prin aducerea moaștelor la Suceava. Cortegiul cu sfintele moaște a fost întâmpinat de Alexandru cel Bun împreună cu Doamna Ana, și de mitropolitul Iosif la locul numit "Poiana Vlădicii", de lângă Iași (azi cartierul Păcurari), iar în ziua de 24 iunie 1415, sfintele moaște au fost așezate în biserica domnească a Mirăuților. Eruditul monah moldovean Grigorie (3) care însoțise cortegiul sosit de la Cetatea Albă, a rostit atunci o cuvântare despre viață și patimile Sfântului Ioan. Acest panegiric, tipărit ulterior în slavonă și reeditat în 1884, de Melchisedec Ștefănescu, este considerat prima operă originală cunoscută în Moldova.

La puțin timp, moaștele sale au fost așezate într-o raclă de argint, împodobită cu 12 scene sculptate, care redau patimirea Sfântului Ioan. În anul 1589, moaștele Sfântului Ioan de la Suceava au fost strămutate din vechea biserică domnească în noua catedrală zidită de Bogdan al III-lea, unde se află până astăzi.

Multe minuni s-au săvârșit la racla Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava. Una dintre cele mai cunoscute s-a petrecut la 2 iunie 1662, când Suceava era asediată de tătari. Locuitorii au vrut să se refugieze și să ia cu ei racla sfântului, dar n-au putut s-o miște din loc. Era un semn ceresc că protectorul Moldovei nu voia să-și părăsească reședința. La rugăciunile mitropolitului și ale preoților, Dumnezeu a trimis o ploaie torențială care a învolburat apele râului Suceava încât tătarii n-au putut să intre în cetate.

După depresurarea Vienei (1688), craiul polon Ioan Sobietki a jefuit Moldova, dând foc la mănăstiri și prădând odoare sfinte. L-a luat cu sila pe mitropolitul Dosoftei, ducându-l în captivitate la Zolkiev, împreună cu racla Sfântului Ioan cel Nou. Ocrotitorul Moldovei a rămas acolo aproape un secol, până la 13 septembrie 1783, când moaștele au fost repatriate și depuse cu cinste în biserica catedralei mitropolitane din Suceava, putând fi cinstite din nou. Acesta nu a fost singurul episod din istoria peregrinării moaștelor Sfântului Ioan. În timpul primului război mondial — spre a fi ocrotite — au fost duse în capela română din Viena, unde au rămas până la 25 iulie 1918, când au fost readuse în țară. Ele se află astăzi în biserica Mănăstirii Sfântul Ioan cel Nou din Suceava, redevenind ocrotitorul Moldovei, alături de Cuvioasa Paraschiva.

Cea mai veche zi de pomenire a Sfântului Ioan cel Nou este 24 iunie, Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul,

numită "Sânziene", când — cu evlavia cunoscută — mii și mii de creștini din Moldova și Transilvania vin să se închine moaștelor făcătoare de minuni ale Ocrotitorul Moldovei.

La propunerea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 28 februarie 1950, între sfinții cu moaște din România al cărui cult a fost generalizat în toată Biserica, a fost și Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava, înscriindu-se ca zi de pomenire data martiriului, adică 2 Iunie. Generalizarea cultului s'a făcut în 1955. Este cinstit prin cântări și imne liturgice. Un alt panegiric i-a dedicat mitropolitul Varlaam, iar Dosoftei, în "Viață și petrecerea sfinților", îi închină un sinaxar (rezumat al vieții).

Vindecărilor miraculoase petrecute la racla Sf. Ioan cel Nou de la Suceava sunt redată în lucrarea "Pateric Românesc" de monahul Ioanichie Bălan, publicată în 1990.

Sărbătoarea hramului Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava are loc, prin tradiție, la 24 iunie, având un profund caracter autohton ortodox. Miile de credincioși, în frumosul port național, aduc spice de grâu, flori de câmp, crengi de tei și de brad. Pelerinajul începe în dimineața zilei de 23 iunie, când Sfintele Moaște sunt scoase din biserică și depuse pe un baldachin în curtea mănăstirii. Credincioșii se închină cu evlavie, iar seara se face slujbă de priveghere, moaștele fiind veghiate toată noaptea. Dimineața se sfințește aghiazma, apoi se face Sfânta Liturghie arhierescă de către Mitropolitul Moldovei și Arhiepiscopul Sucevei, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi. Spre orele patru după amiază, Sfintele Moaște sunt duse din nou în biserică, purtate pe mâini de maramureșeni, care, conform unei tradiții ancestrale, veghează moaștele timp de 24 de ore și nu mănâncă nimic.

Hramul Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava, alături de cel al Sfintei Cuvioase Paraschiva de la Iași, constituie unul din cele mai importante sărbători religioase ale românilor din ținutul Moldovei.

Note

- (1) Ca o paranteză, pentru a înțelege mai bine zelul cu care Ioan mărturisea și apăra dreapta credință, trebuie să ne amintim că, în vremurile acelea, pentru bizantini erau încă vii dureroasele consecințele ale Cruciadei a patra, din 1204, când catolicii, sub pretextul că merg să elibereze Ierusalimul, au cucerit de fapt Constantinopolul creștin ortodox. Grecii bizantini (și Ioan era grec) nu puteau uita nelegiuirile săvârșite atunci de cruciați: nici măcar păgânii nu s-ar fi datat la asemenea nelegiuiri — spuneau ei.
- (2) Al. Lascarov-Moldoveanu, *Viața Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, nr. 6-7, iunie – iulie 1956, pp. 88-89.
- (3) Acesta a fost mult timp confundat cu vestitul cărturar bulgar Grigorie Țamblac (născut la Velikovo Târnovo, în 1367 și decedat la Kiev în 1419/20), cel carea fost pentru scurt timp Mitropolit al Kievului

flori de câmp, crengi de tei și de brad. Pelerinajul începe în dimineața zilei de 23 iunie, când Sfintele Moaște sunt scoase din biserică și depuse pe un baldachin în curtea mănăstirii. Credincioșii se închină cu evlavie, iar seara se face slujbă privegherii, moaștele fiind veghiate toată noaptea. Dimineața se sfințește aghiazma, apoi se face Sfânta Liturghie arhierescă de către Mitropolitul Moldovei și Arhiepiscopul Sucevei, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi. Spre orele patru după amiază, Sfintele Moaște sunt duse din nou în biserică, purtate pe mâini de maramureșeni, care 24 de ore veghează moaștele și nu mănâncă nimic, conform unei tradiții ancestrale.

Hramul Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava, alături de cel al Sfintei Cuvioase Paraschiva de la Iași, constituie unul din cele mai importante sărbători religioase ale românilor din ținutul Moldovei.

Note

(1) Ca o paranteză, pentru a înțelege mai bine zelul cu care Ioan mărturisea și apăra dreapta credință, trebuie să ne amintim că, în vremurile acelea, pentru bizantini erau încă vii dureroasele consecințele ale Cruciadei a patra, din 1204, când catolicii, sub pretextul că merg să elibereze Ierusalimul, au cucerit de fapt Constantinopolul ortodox. Grecii bizantini (și Ioan era grec) nu puteau uita nelegiuirile săvârșite atunci de cruciați: nici măcar păgânii nu s-ar fi dedat la asemenea nelegiuiri — spuneau ei.

